Från: [redacted]
Skickat: Mon, 23 Sep 2024 10:29:14 +0100
Till: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>
Ämne: Remissvar Ny regional utvecklingsplan
Bilagor: Remissvar från PRO Stockholms län på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.pdf

Vänligen

Stockholms län
Nathorstvägen 21 C, 121 37 Johanneshov

Besöksadress: Renathvägen 2, Johanneshov
08-411 04 55
www.pro.se/stockholm
info@stockholm.pro.se

Remissvar från PRO Stockholms län på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Samrådsförslag april 2024.

Registrator.rlk@regionstockholm.se

PRO Stockholms län har fått samrådsförslaget till ny regional utvecklingsplan på remiss.

I vårt yttrande begränsar vi oss till följande frågor

- behovet av tillgängliga och bra bostäder som fungerar livet ut,
- en kollektivtrafik som möter äldre personers behov
- vikten av närhet till service och grönområden.

Många fler äldre, måste uppmärksammas mer

Att regionen växer är en av utgångspunkterna för utvecklingsplanen. Vad som inte nämns är vad det innebär för regionen att den åldersgrupp som växer snabbast, för att inte säga dramatiskt, är personer 80 år och äldre. Det innebär behov av bostäder som är tillgängliga och samtidigt möjliga för även pensionärer med låga pensioner att efterfråga. Det ställer också krav på hur kollektivtrafiken och färdtjänsten är utformad. Det är en utmaning för hälso- och sjukvården. Det måste beaktas i arbetet att skapa en hållbar region, socialt och miljömässigt. Äldre personer är dessutom en särskilt utsatt grupp vid ett varmare klimat.

Tillgängliga bostäder

PRO ser positivt på att en fungerande bostadsförsörjning är det som prioriteras först (sid 19). Det föreslagna målet ”en bostadsförsörjning som tillgodoser invånarnas behov” (sidan 20) bör dock kompletteras med ”i olika livssituationer och åldrar”. Det finns en risk med formuleringar som ”invånare” att det leder tankarna till att alla har samma behov av bostad. Behovet för unga som bildar familj är en annan än för änkan som fyllt 80 och behöver en ny bostad för att bara ta ett exempel.

Två tredjedelar av pensionärerna bor i hus där de måste kunna gå i trappor. Efterhand, och ofta först i åttioårsåldern, kommer behovet att flytta. Men vart? Det måste finnas alternativ som är möjliga för alla. Den som säljer sin skuldfria villa har valmöjligheter – men inte den som valt att som pensionär bosätta sig i sommarstugan för då räcker pengarna från försäljningen inte till. Änkan som bor tre trappor upp i ett trevåningshus beviljas inte lån till en bostadsrätt. Hon godkänns inte av hyresvärdarna eftersom hon har för låg inkomst. Hon riskerar att bli fånge i sitt eget hem. Detta är förvisso främst ett statligt och kommunalt ansvar, men en regional utvecklingsplan måste behandla denna viktiga fråga och ha en regional strategi.

Lika viktigt som det är med nytillskott av bostäder som lämpar sig för äldre personer att flytta till är att ha *en strategi för den befintliga bebyggelsen*. Det finns idag ingen kunskap i regionen om hur många lägenheter som finns i trevåningshus som saknar hiss

och inte heller i hus som visserligen har hiss men där hissen stannar en halvtrappa upp. Det är en kunskap som behöver finnas på regional nivå.

Det finns skäl som vi ser det att i den regionala utvecklingsplanen peka på möjligheterna att få in hiss i trevåningshusen och bygga på dessa hus med ytterligare våning. Erfarenheter kan dras från den senaste stora satsningen, den som Stockholms stad gjorde med start under slutet av 1980-talet i vissa av den äldre ytterstadens stadsdelar. Oss veterligt har knappt något hänt sedan dess. För oss är hissen en frihetssymbol!

Ett första steg är att på regional nivå skapa en bättre överblick över hur äldre personer bor i regionen och hur utbudet ser ut av tillgängliga bostäder. Det kan vara en kunskapsbank för kommuner, fastighetsägare och byggherrar. Det är nödvändigt att detta omgående kartläggs och ger underlag för en planering för tillgängliga bostäder för alla de som behöver. Det är särskilt de äldre som får bära den mänskliga kostnaden för en senkommen planering, då väl tillgängliga bostäder saknas och en del inte kan ta sig ut eller in på grund av trappor.

Vår region måste fungera för alla åldrar, vara en trygg miljö där människor möts över ålders- och kulturella gränser. En inkluderande och jämlik region. En region där äldres erfarenheter tas tillvara och kommer till användning.

Bostäder för de som ska arbeta i vård och omsorg

I avsnittet E*n fungerande bostadsförsörjning* (sid 20 f) nämns arbetsmarknadens behov och att locka talanger och arbetskraft. Nog så viktigt. Vi vill särskilt betona fjärde punktsatsen, ”sänka trösklarna på bostadsmarknaden så att fler får tillgång till godtagbara bostäder som svarar mot hushållets behov”. Detta gäller inte bara unga människor som ska etablera sig på bostadsmarknaden utan också äldre personer som behöver ett bekvämare och mer tillgängligt boende. Det gäller också för alla de som behöver flytta till vår region för att bemanna vården och omsorgen. Vi ser med stort bekymmer på hur svårt det redan är idag svårt att rekrytera personal till äldreomsorgen eftersom det inte finns bostäder som de har råd med.

Närhet till service

Regionplanen nämner konceptet ”15-minutersstaden” (sidan 48). Bra tycker PRO. Många av våra medlemmar har behov av närhet till viktig service som dagligvarubutik, apotek och vårdcentral. Många har inte bil, och behöver därför en bra kollektivtrafik och, allra helst, ha promenadavstånd till servicen. En utarmad närservice genom stora köpcentra är dåligt för våra medlemsgrupper. Det krävs kraftfulla styrmedel för att vända utvecklingen rätt och stärka närservicen. Vi saknar dessa i regionplanen.

Närhet till grönområden

På flera ställen i regionplanen nämns värdet av de gröna sambanden/gröna kilarna. Vi instämmer men lika viktigt är att värna om de gröna områden som finns bostadsnära. Det är väl belagt att det är hälsosamt – och omtyckt – att ha nära till natur att ströva i. Särskilt viktigt för barn och för äldre personer, två åldersgrupper där närområdet är där man tillbringar sin mesta tid. Detta måste beaktas när befintliga bostadsområden ska förtätas och bör finnas med som en punkt i avsnittet Övergripande förhållningssätt (sid 58).

Civilsamhällets roll

I avsnittet *Verka för ökad trygghet och framtidstro* (sid 23) nämns civilsamhället som viktiga aktörer. Vi vet att det är så och ser det därför som positivt att stockholms-regionens aktörer ska verka för att grundfinansiering av kultur, folkbildning och föreningsliv ska följa samhälles kostnads- och utgiftsutveckling.

De anhörigas roll när hemmet blir en vårdplats

I avsnittet *Kraftsamling för jämlik folkhälsa* (sid 23 f) nämns utvecklingen av vård och omsorg i det egna hemmet. PRO vill påminna om att förutsättningen för denna utveckling är de anhöriga. Många anhöriga är redan hårt pressade. Under denna punkt måste därför rimligen ökat stöd till anhöriga som vårdar närstående finnas med som en del av kraftsamlingen.

2024-09-24

[redacted]